

מסורת הש"ס

(קדושין [א, 3] [תמורה יא:]
 שבועות יא. ע"ש בבורות יד:
 אימא הקדיש [א, 2] [תמורה יא:]
 (ד, 6) סנהדרין פח. (ה) תמורה
 [לקמן כ. כתובות נח: גזיר ט.
 (ט. ל.) (ו) סנהדרין יד: לקמן
 (י) ע' תוספות סנהדרין טו.
 ד"ה האומר]

תורה אור השלם

- וְאִם בְּהֶמָּה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ
הָקָרְבָן לִי כָל אֲשֶׁר יִתֵּן
וְלִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ:
וּקְרָא כֹזֵט

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה שדה וכו' לא
חן קרבי למנוח: (ב) תוס'
ימכר וכו' פרכינן לה פ"ק:
ד"ה והא וכו' שלא יאמר
אבי:

שינויי נוסחאות

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

זיהוה האפרה לקדשי מזבח
א: מהו. מי קדש קדושת ד
ב דמי כוליה גופיה למזבח
ל: נתן דמיו. שווי: [הא]

הַתִּמְכָּר טו' לְצוּרֵי עוֹלָה וְדוּמִיָּה חוֹלִין. דֹּהֵא לֹא אֶקְדִּישׁ גּוֹפֵה: חוֹן
וְדוּמִיָּה אֲבָר י. שֶׁלֹּא יִקְבֹּל דְּמָה כִּיּוֹן דְּנִחְתָּא לִיָּה קְדוּשַׁת הַגּוֹף אִינוּ
דִּרְשָׁא לְמוֹכְרָה וְאִם מִכְרָה אֵינֶה מְכוּרָה שֶׁהִרִי עוֹלָמוּ הִיא וְכִיּוֹן דִּלְלָא
דִּפְתָּקָא לְחוֹלִין דִּתְמִימָה הִיא אִין קְדוּשָׁה חִלָּה עַל מַעֲוַת הַאֲבָר הַלֵּךְ אֵינֶה
וְאִם נִמְכָּר מְכוּרָה. וְאִם נִמְכָּר לִקְחָא וְאִין מִקְרִיב
עוֹלָה חֲסִירָה שֶׁאִין דָּבָר ז' שֶׁלֹּא
הֵא פְרִכִּי לֵה בִּפְ"ק דִּתְמִימָה (דף י"א)
וְשֶׁנִּשְׁתַּיֵּן לֵה כְּגוֹן דְּאִמְרַה הִרִי עַלִי עוֹלָה
בְּחִיָּה: וְאִפִּילוּ לִמְ"ד כו'. הִכִּי
אֶזְכָּרִימָנָא בְּשִׁלְיָה פִ"ק דִּתְמִימָה (דף
י"ב) דִּלְלָא פְלִיגִי רִי"מ וְרִי"ב יְהוּדָה אִין
דְּבִדְרַשׁ שֶׁאִין הַנִּשְׁמָה תְּלִיָּה ב' כְּגוֹן
מִן הָאֲרֻכּוֹבָה וְלִמְטָה: ה"ג לֹא קָשִׁיָּא
וְלֹא גִרְסִי אֵלָּא: הֵא בְּקְדוּשַׁת הַגּוֹף.
הֵא דְקָמִי פִשְׁטָה קְדוּשָׁה בְּכוֹלָה כְּגוֹן
דְּאֶקְדָּשָׁה קְדוּשַׁת הַגּוֹף דְּאִמְרַה רֵאשׁ
בְּהֵמָה ז' אֶקְרִיב עוֹלָה וְבִצְרִיתָא דִּלְעִיל
דִּלִּין לְקַדְשֵׁי מוֹזָב אֵלָּא רֵאשֵׁה שֶׁל
פְּרָה כְּגוֹן דְּאֶקְדָּשָׁה לְדָמִי דְּאִמְרַה
רֵאשׁ בְּהֵמָה ז' עַלִי לְדָמִי עוֹלָה דּוּמִיָּה
דְּעַבְדָּא וְחִמּוֹר דִּלְלָא שִׁיכָא בְּזֵרָה קְדוּשַׁת

הַהוּא נִקְרָא רֶחֱבִי: וְהָאֵל מִן הַיָּד הַזֹּאת:
 בְּפֶקֶד דִּמְמוּרָה (דף י"ב): לְדַמְּיוּ וְזָכַר
 אֵינִי לְדָחוּ לְעוֹלָה וְאֶקְדָּשׁ לְדַמְּיוּ עוֹלָה
 קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ הַגּוֹף וְהוּא עֲמֻמוּ יִקְרַב
 עוֹלָה דְמִיגוּ דְנִחְמָה לִיָּה קְדוֹשׁ דְּמִים
 גִּחְמָחַם לִיָּה קְדוֹשׁ הַגּוֹף הוּאִיל וְהוּא
 חֲזוּי לְגוֹפִיהָ הֵ"נּוּ כִּי אִמֵּר רָאָה פֶּרֶה
 עוֹלָה לְדַמְּיוּ עוֹלָה מִקְדָּשׁ לְגוֹפֶה (י"ב) (הוּא)
 הוּאִיל וְהוּא חֲזוּי תַּפְסוּט קְדוֹשָׁה
 דְּכֹוֹלָה: אֵל דְּאֶקְדָּשׁ גּוֹיָה. לְדַמְּיוּ
 קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ הַגּוֹף לְיִכָּא אֵלָּה חַד
 מִיגוּ: הָאֵל דְּאֶקְדָּשׁ חַד אִזְרָה. כְּגוֹן
 הִכָּה לְאִמֵּר רָאָה פֶּרֶה לְדַמְּיוּ עוֹלָה
 אֵלָּה יִי אֲמַרְיִן מִיגוּ דְקִדְשׁ חַד אִזְרָה
 קְדוֹשָׁה נְמִי כּוֹלָה וּמִיגוּ דְנִחְמָה לִיָּה
 קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ דְּמִים נִחְמָה לִיָּה קְדוֹשׁ הַגּוֹף
 דְּמִיגוּ מִיגוּ לֹא אֲמַרְיִן יִידָה: אִזְרָה
 נְמִי אִיבְעִי וְאִיבְעִי אִיבְעִי אֵלָּה לְמַר.

לגבי מזבח מהו מי
חומר שעורים בחמש
אלא בשויו תיקו: מ
המעריך פחות מבן
כלום במאי קמיפלגי
ערכין לפחות מבן חד
לכבש כמאן אזלא
בר"מ פשיטא דבר"מ
כי היכי דאיכא ערכין
למיטעי ודאי אדם יוון

לדלגלג חזו לגופייהו: דמי ראשי למזבח ^י מי יניון כצבדו או חס
גדולו מזה שרוא אדם וקא מיבעיא ליה ואמאי תיפשוט ליה מזה
נדרר ^י גבי כצבדו א"ד לא אשכחן לגבי מזבח כו' יניון כצבד יד. גבי
היה או צעי למיפסקיה דהא פשטאן כן אי אקדשיה לבדק הבית ה
הוא ואפילו היא שני אלף וזו עי' ^י גדי אחוזו למיפסקיה. דלא רל לא
פריש לה למזבח לא פריק לה נמי אלא צבדי או דלמא לא אשכח
לא נתנה מורה קצבה לפדיון אם הוממו והכא נמי אמר
שם דמיס כל דהו כן עי' ^י אצל לא נערך. שלא נאמר בפרשה ^י ויקרא כן
אדם מוציא דבריו לבטל ואדם יודע דאין ערך לכלי דנפשות כת
הוא: ^י חס. גבי פחות מזה פטרי רבנן משום דליכא למימר אה
ועיניו אצל או סבור היה שיש ערך לפחות מזה כגון חס והוא
כלי לייחדי קמ"ל דר"מ היא ולא פשוט דטעמיהו דרבנן משום

ויון דאקדשה קדושת דמים תהא קדושת מזבח ותפשוט קדושה בכולה: **הא דאקדשה** בולת
 אס קדושת הניג דמויא דחמור ולא קרב למזבח: **דמי ראשי לגבי מזבח**, אין קל בעל
 לא **אשכחן**, קדושת בערכין דאין נידון כבבדור או דלמא לא אשכחן בעל מום לגבי מזבח
 דאין ערך כלי **עלי**, דאין ערך כללי מן החורה. נותן דמיו. **כר' מאיר** דאמר אין אדם

רגלה של זו עולה יכול תהא כולה עולה
תלמוד לומר יכל אשר יתן ממנו לה' יהיה
קדש ממנו קודש ולא כולה קודש יכול תצא
לחולין ת"ל יהיה בהוייתה תהא הא כיצד
תמכר לצורכי עולות ודמיה חולין חוץ מדמי
אותו אבר שבה דברי ר"מ ^א רבי יהודה ורבי
יוסי ור"ש אומרים מנין ^ב לאומר רגלה של זו
עולה שכולה עולה תלמוד לומר כל אשר יתן
ממנו לה' יהיה קדש לרבות את כולה ואפילו
למ"ד אין כולה עולה הני מילי דאקדיש דבר
שאין הנשמה תלויה בו אבל דבר שהנשמה
תלויה בו קדשה כולה ^ג (אלא) לא קשיא
הא בקדושת הגוף הא בקדושת דמים והא
מר הוא דאמר ^ד ^ה מקדיש זכר לדמיו קדוש
קדושת הגוף לא קשיא הא דאקדיש כולה
הא דאקדיש חד אבר חד אבר נמי איבעי
איבעיא ^ו לן דבעי ^ז רבה הקדיש אבר לדמיו
מהו כי איבעי לן בתם הכא בבעל מום דומיא
דחמור בעל מום נמי איבעי איבעיא ^ח לן
דבעי רבה דמי ראשי לגבי מזבח מהו כי
אבעיא לן מקמי דאשמעה להא מתניתא
השתא ^ט דשמעה להא מתניתא לא מיבעיא
לן גופא בעי רבה דמי ראשי לגבי מזבח מהו
נידון בכבודו או אינו נידון בכבודו לא אשכחן
בדמים דאינו נידון בכבודו או דלמא לא
אשכחן לגבי מזבח נידון בכבודו תיקו בעי
רבא תערכי עלי לגבי מזבח מהו נידון בהשג
יד או אין נידון בהשג יד לא אשכחן בערכין
דאין נידון בהשג יד או דלמא לא אשכחן

לגבי מזבח ה' דמיפריק אלא בשווי תיקו בע
לגבי מזבח מהו מי אמרינן לא אשכחן שדה
חומר שעורים בחמשים שקל כסף או דלמא
אלא בשווי תיקו: מתני' לפחות מבין חדש
(ה) המעריך פחות מבין חדש ר"מ אומר נתון
כלום במאי קמיפלגי (ר"מ סבר אין אדם
ערכין לפחות מבין חדש וגמר ואמר לשם דמי
לבטלה כמאן אולא הא (דאמר רב גידל א"ר ו
בר"מ) פשיטא דבר"מ אתיא מהו דתימא אט
כי היכי דאיכא ערכין לבן חודש איכא נמי לפ
למיטעי ודאי אדם יודע השאין ערך לכלי וגמ

[2] מי יידון כבודו או אין יידון כבודו. ויהי פלג ואמאי תיפשוט ליה מההיא דאין יידון: מי אמרי ל: יידון כסג יי. גבי נדר ונדבה כי האי: הקדש שדי אי אקדשה לבדק הביט הוה פריך בית דע חומר שדי וחומר דמפיקא. דלא לא אשכחן דאין אחוה חוה לבדק דהכי אי דלמלא לא אשכחן למודע [ו] אלא שפירא דהא אס הומונו והכא נמי אמרינן בשויו. מיקר: [ברנ"ג] דלא אגמר בפרשה [ויקרא כו] אלא מנן חודש ומעלה: גב' [נותן דאין ערך לכלי דנפשות כתיב [שם] וגמר ואמר לשם דמינין משום דאיכא למימר אפילו אין אדם מוילא דבריו לגלות מנן חדש כגון חדש ויהי אין לו ונמלא הקדש טעמו דטעמייהו דרובן משום דאדם מוילא דבריו לבטלה ו

קדושה בכולה: **הא דאקדשה בולה**. לקדושת דמיין קדשה קדושת הגוף: **אין לך בעל מום לגבי מזבח ויתור מאדם**; **מקמי דא** **מא לא אשכחן בעל מום לגבי מזבח ויתרון וכדערציין** (חתם) **האכא** **מזי**. **כר' מאיר** דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה: **משמא**. מאי דסביר

יִמְכֹּר 'צָרָבִי עֹזָה. וְאֵת' וְכִי לֹוֶקֶח זֶה מִקְרִיב עֹלָה חֲסִידָה אֲבִיר
שֶׁאִין אֲבִיר זֶה שְׁלוֹ הָא פִּרְכִּין (י) פִּי'ק דִּמְמוּרָה (דף יא):
וּמִשֵּׁי כְּגוֹן דִּלְמָה הִרִי עָלֵי עֹלָה בְּחִיָּה כְּמוֹר כְּמוֹ שִׁיכּוֹל לְחַיִּים
וְאֵשׁ פ' שֶׁחֲמֵךְ רִגְלָה מִן הָאֲרֻבּוֹה וּלְמַעַן (י) וְאֵל לֵאמֹר קֹא שִׁמְשִׁי
דִּלְמָה רִגְלָה שֶׁל זֶה עֹלָה לְפִטְטוֹר עֹלָתוֹ
שֶׁל פִּלְוִינִי (י) כִּמְד' פִּי'ק דְּחֻלִּין (דף כג):
ל תֵּהָא כֹּלָה עֹלָה
וְאֵת הָא פִּי'ק דִּמְמוּרָה (דף יא):

וְיָתֵן מִמֶּנּוּ לְהִי יְהוָה
 וְזוֹלָה קֹדֶשׁ יוּכַל תַּצֵּא
 יִתֶּה תֵּהָא הָא כִּי צִד
 יִמִּיָּה חוֹלִין חוּץ מִדְּמִי
 "מ"א רבי יהודה ורבי
 זאבד רגלה של זו
 חוד לומר כל אשר יתן
 בות את כולה ואפילו
 גני מולי דאקדיש דבר
 זאבד דבר שהנשמה
 ב (אלא) לא קשיא
 בקדושת דמים והא
 ייש זכר לדמיו קדוש
 הא : דאקדיש כולה
 חד אבר נמי איבעויי
 ה הקדיש אבר לדמיו
 נכא בבעל מום דומיא
 איבעויי איבעיא ה לן
 לגבי מזבח מהו כי
 מועה להא מתניתא
 מתניתא לא מיבעיא
 ראשי לגבי מזבח מהו
 ויון בכבודו לא אשכחן
 בכבודו או דלמא לא
 ויון בכבודו תיקו בעי
 זבח מהו נידון בהשג
 ד לא אשכחן בערכין
 דלמא לא אשכחן

אלא בשוויי תיקו בעי רב אשי והקדיש שדה אחוזה
דינן לא אשכחן שדה אחוזה דמיפרקא אלא בית זרע
שקל כסף או דלמא לא אשכחן לגבי מזבח דמיפרק
בני יפחות מבן חדש נידר אבל לא נערך: גמ' ת"ר
חדש ר"מ אומר נותן דמיו וחכמים אומרים לא אמר
ר"מ סבר אין אדם מוציא דבריו לבטלה יודע שאין
וגמר ואמר לשם דמים ורבנן סברי אדם מוציא דבריו
(א) דאמר רב גידל א"ר האומר ערך כלי ^ס עלי נותן דמים
אתיא מהו דתימא אפילו כרבנן התם הוא דטעי סבר
בן חודש איכא גמ' לפחות מבן חודש אבל הכא דליכא
השאין ערך לכלי וגמר ואמר לשם דמים קמשמע לן
ולרבי

ציוון צבדוד. והיה פלגא דמים והרי אין לך צעל מוס למזבח
 דלין נידון: מי אמרי' לא אשכחן. נדר בשום דוכתא דלין נידון
 נגדזה כי האי: הקדש שדה אחוזה. לדמי עולה: מהו. היכי פריך
 פריך בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף דגזירת הכתוב
 חזן שדה אחוזה אלא לבדק הבית דסתם הקדשות לבדק הבית הלכך
 למזבח ט"ו אלא בשבוי דהא לא אשכחן קראי (א) למזבח אלא צבהמות
 בשבוי. מיקו: ב'ר'נ' פחות מן חודש נידר. אם אמר אחר דמיו עמו
 נבין חודש ומעלה: ג'ב' וטון דמיו. כמה שהוא נמכר בשקו: כר"מ. דאמר
 [שם] וגמר ואמר לשם דמים: פשיטא דכר"מ. ליל למימר כמאן אולא
 ו אין אדם מוסיף דבריו לבטלה הני מיילי היכא דהוא יודע שדבריו
 אין לו ונמנא הקדש טעות ודמים לא קאמר דליתיב דמי אכל גבי
 ים מוסיף דבריו לבטלה ואפילו הוא יודע שדבריו ט"ו וצטילין:
 ולרבי

קדושת דמים קדושת הגוף: **הא דאקדוש** **חד אבר**. לקדושת דמים לא קדוש קדושת לגבי מזבח יותר מאדם: **מקמי דאשמיטה להאי** **בנתינא**. ראש חמור: **נידון בבבדו**. דאבר נידון בבבדו וכרתעצין (התם) (הכא) **בבעל מום דומיא דחמור: [נידון בשני יד. כדאמר דבריו לבטלה: משימא** מאי דסבירא ליה בערך פחות מבן חדש סבירא ליה בערך כלי:

מב א ב מ"י פט"ו מהלכות
 מעה"ק הלכה ב:
ג ג מ"י פ"ה מהלכות ערכין הלכה
 יד:
נא ד מ"י שם הלכה יז:
נב ה ו מ"י שם הל' יט:
נג ז מ"י פ"א מהל' ערכין הלכה
 ט:
נד ח מ"י שם הלכה ג:

מוסף רש"י

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]